

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Jitky Zavřelové a soudců Tomáše Foltase a Jana Kratochvíla v právní věci žalobkyně: **Ing. D. Š.**, zastoupená Mgr. Romanem Seidlerem, advokátem se sídlem Malická 1576/11, Plzeň, proti žalovanému: **státní tajemník v Ministerstvu zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2023, čj. MZDR 23171/2023-2/ST, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 19. 2. 2025, čj. 77 Ad 3/2023-90,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

Odůvodnění:

I. Průběh dosavadního řízení

[1] Žalobkyně byla rozhodnutím dle § 60 odst. 1 písm. a) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě (dále jen „služební zákon“), s účinky k 1. 1. 2020 odvolána ze služebního místa představeného (ředitelky odboru hygieny obecné a komunální). Důvodem odvolání byla systemizace služebních a pracovních míst. V rámci ní došlo ke zrušení odboru hygieny obecné a komunální a vytvoření nového odboru hygieny obecné a komunální a podpory veřejného zdraví. Na místo představeného nově zřízeného odboru bylo vypsáno výběrové řízení, do něhož se žalobkyně přihlásila, ale neuspěla. Na základě toho ředitel Krajské hygienické stanice Plzeňského kraje (dále jen „správní orgán prvního stupně“) rozhodl o převedení žalobkyně na jiné služební místo (odborný rada). Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný zamítl. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného

podala žalobkyně žalobu, které krajský soud vyhověl rozsudkem z 16. 11. 2022, čj. 77 Ad 6/2020-46; a zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Dospěl k názoru, že žalovaný, ve světle závěrů rozsudku Městského soudu v Praze z 22. 6. 2021, čj. 5 Ad 13/2018-39 (*později překonaného rozsudkem NSS z 29. 6. 2023, čj. 3 Ads 205/2021-61; pozn. 22. senátu*), nedoložil objektivní skutečnosti, které by umožnily vypsání výběrového řízení na nově zřízené místo představeného navzdory znění § 24 odst. 5, § 51 odst. 1 a 2 a § 61 odst. 1 písm. b) služebního zákona. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, jíž Nejvyšší správní soud nepřiznal odkladný účinek. Správní orgán prvního stupně tak vydal nové rozhodnutí z 26. 6. 2023, jímž žalobkyni znovu převedl na výše uvedené služební místo odborného rady. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu u krajského soudu. Než o ní bylo rozhodnuto, vydal Nejvyšší správní soud rozsudek z 28. 3. 2024, čj. 5 Ads 351/2022-45, kterým kasační stížnost proti rozsudku čj. 77 Ad 6/2020-46 zamítl, avšak některé závěry krajského soudu korigoval. Následně krajský soud rozhodl v záhlaví uvedeným rozsudkem, jímž shodně jako v prvním rozsudku, žalobě vyhověl a zrušil obě správní rozhodnutí.

II. Rozsudek krajského soudu

[2] Krajský soud v napadeném rozsudku vycházel ze závěrů rozsudků Nejvyššího správního soudu z 29. 6. 2023, čj. 3 Ads 205/2021-61, a z rozsudku NSS čj. 5 Ads 351/2022-45. Z nich plyne, že pokud je možné služební místo obsadit státním zaměstnancem, u něhož nastaly zákonné důvody pro převedení na jiné služební místo, výběrové řízení se nekoná a zaměstnanec bude na toto místo převeden. To platí i pro místa představených, neboť opačný výklad by bezdůvodně vytvářel rozdíly mezi „řadovými“ státními zaměstnanci a představenými. Výklad § 24 odst. 5 služebního zákona neumožňoval vyhlásit výběrové řízení, neboť dané služební místo mělo být obsazeno převedením žalobkyně dle § 61 služebního zákona.

[3] Vzhledem ke shodnému skutkovému stavu bylo podle krajského soudu nutné převzít výše uvedené závěry i v projednávané věci.

III. Kasační stížnost a další podání účastníků

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost.

[5] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že vítá sjednocení a upřesnění rozhodovací praxe, k čemuž došlo rozsudky NSS čj. 3 Ads 205/2021-61 a čj. 5 Ads 351/2022-45, ty však nemohou ovlivnit právní postavení jiné státní zaměstnankyně, která byla na základě rozhodnutí jmenována do služebního poměru. Správní orgán totiž nemá právní nástroje k tomu, aby nastalý stav napravil. Rozhodnutí, jímž byla státní zaměstnankyně na místo představeného jmenována, bylo totiž vydáno před více než 5 lety. Stěžovatel nemůže rozhodnutí přezkoumat rovněž z důvodu ochrany práv třetích osob nabytých v dobré víře.

[6] Stěžovatel dále argumentoval proti bodu 40 rozsudku. Tam uvedené závěry považuje za nezákonné s odkazem na přechodná ustanovení k zákonu č. 384/2022 Sb., konkrétně část

pokračování

první, čl. II, bod 4. Na základě těchto přechodných ustanovení bylo v roce 2025 vyhlášeno nové výběrové řízení na pozici představeného. Do výběrového řízení se přihlásila pouze státní zaměstnankyně, která byla na tuto pozici jmenována už v roce 2020. Žalobkyně se do nového řízení nepřihlásila, a proto byla na místo představené opět jmenována jiná státní zaměstnankyně. K tomuto výběrovému řízení došlo před vydáním v záhlaví uvedeného zrušujícího rozsudku. Stěžovatel také odkázal na závěry rozsudku z 8. 12. 2021, čj. 6 Ads 315/2020-58, kterým chtěl poukázat na neexistující nárok na zařazení na konkrétní služební místo.

[7] Stěžovatel uzavřel, že jediné vhodné služební místo pro žalobkyni bylo to, na které byla převedena už v roce 2020. Pokud Nejvyšší správní soud rozhodne v souladu s uvedenou judikaturou, bude stěžovatel nucen rozhodnout shodně jako v předchozích dvou stupních a celý proces bude neefektivně zopakován znovu. Proto žádá Nejvyšší správní soud, aby vyjádřil právní názor, který by určil další postup správního orgánu prvního stupně.

[8] Žalobkyně se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[9] Kasační stížnost je nedůvodná.

[10] V nyní projednávané věci stěžovatel podal kasační stížnost proti rozsudku krajského soudu, který přezkoumával rozhodnutí správních orgánů, která byla vydána v návaznosti na závazný právní názor krajského soudu vyslovený v rozsudku čj. 77 Ad 6/2020-46 a následně korigovaný Nejvyšším správním soudem v rozsudku čj. 5 Ads 351/2022-45.

[11] Ke kasační závaznosti vysloveného právního názoru, tj. závaznosti v téže věci, se podrobně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení z 23. 2. 2022, čj. 1 Azs 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS. Rozšířený senát, s ohledem na dosavadní judikaturní východiska, v bodech 36 až 47 usnesení konkrétně uvedl, že právní názor je v téže věci kasačně závazný nejen pro ten orgán, jehož rozhodnutí bylo zrušeno, ale rovněž pro orgán, který zrušující rozhodnutí vydal. V řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu se u těch otázek, které byly krajským soudem zodpovězeny při zrušení původního správního rozhodnutí, přezkoumává pouze to, zda správní orgán postupoval v souladu se závazným právním názorem krajského soudu. Ohledně takto vyřešených otázek totiž již *není prostor pro polemiku*. Jinak řečeno, krajské soudy jsou (kasačně) vázány svým názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku (bod 39 usnesení). Trvá-li kasační závaznost právního názoru krajského soudu v řízení o žalobě proti novému rozhodnutí správního orgánu, tím spíše musí trvat závaznost právního názoru vysloveného Nejvyšším správním soudem, a to i názorem korigujícím názor krajského soudu vyslovený v zamítavém rozsudku Nejvyššího správního soudu (bod 44 usnesení).

[12] Kasační závaznost lze výjimečně prolomit v případě změny skutkových či právních poměrů a dále při podstatné změně judikatury, a to na úrovni, kterou by byl krajský soud i každý senát Nejvyššího správního soudu povinen akceptovat v novém rozhodnutí.

[13] Správní orgány byly v nyní projednávané věci podle zákona i ustálené judikatury povinny řídit se právním názorem krajského soudu vysloveným v rozsudku čj. 77 Ad 6/2020-46. V době, kdy vydávaly své druhé rozhodnutí, totiž ještě nebylo rozhodnuto o kasační stížnosti proti výše uvedenému rozsudku. S ohledem na skutečnost, že Nejvyšší správní soud následně v rozsudku čj. 5 Ads 351/2022-45 kasační stížnost zamítl a názor krajského soudu korigoval, byl krajský soud v nyní projednávané věci, v souladu s výše citovanou judikaturou, oprávněn přezkoumat pouze to, jestli nově vydaná rozhodnutí správních orgánů ob stojí názoru korigovanému ze strany Nejvyššího správního soudu, a zda případně nebyly dány důvody pro výjimečné prolomení kasační závaznosti (bod [12] tohoto rozsudku). Tyto otázky následně mohou být předmětem přezkumu ze strany Nejvyššího správního soudu.

[14] Stěžovatel nicméně v kasační stížnosti netvrdí, že závazný právní názor vyslovený v předchozím řízení respektoval a krajský soud tuto otázku nesprávně posoudil. Zpochybňuje toliko zákonnost tohoto právního názoru; respektive poukazuje na praktické problémy, pro které jej nemůže či nechce následovat. Touto polemikou se Nejvyšší správní soud nemůže zabývat. Zpochybnit zákonnost závazného právního názoru krajského soudu bylo možné pouze podáním kasační stížnosti proti prvnímu rozsudku krajského soudu. Stěžovatel tuto kasační stížnost podal a Nejvyšší správní soud již v předchozím řízení v rozsudku čj. 5 Ads 351/2022-45 vyslovil svůj závazný právní názor. Vypořádal se také s odkazem na rozsudek čj. 6 Ads 315/2020-58, kterého se stěžovatel znovu dovolává i v nyní projednávané kasační stížnosti. Závěry uvedenými v rozsudku čj. 5 Ads 351/2022-45 je v nynější věci Nejvyšší správní soud vázán. Tento dříve vyslovený názor nelze překonat ani předložením věci rozšířenému senátu (usnesení rozšířeného čj. 1 Azs 16/2021-50, bod 38 a judikatura tam citovaná). To platí dokonce i tehdy, pokud by daný názor bylo možné pokládat za judikurní exces (usnesení rozšířeného senátu z 22. 11. 2019, čj. 4 As 3/2018-50, č. 4015/2020 Sb. NSS, bod 33). K překonání tohoto právního názoru by byl rozšířený senát způsobilý toliko tehdy, pokud by mu byla postoupena věc založená na kasační stížnosti v právní otázce, o níž bude postupující senát rozhodovat v rámci soudního přezkumu poprvé.

[15] Pokud stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje přechodnými ustanoveními k zákonu č. 384/2022 Sb. (konkrétně částí první, čl. II, bodem 4) a v návaznosti na ně vyhlášením nového výběrového řízení v lednu 2025, tedy poukazuje na změnu skutkových a právních okolností ve smyslu uvedeném v bodu [12] tohoto rozsudku, pak Nejvyšší správní soud připomíná, že krajský soud je při přezkumu správních rozhodnutí povinen vycházet ze skutkového a právního stavu existujícího v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). S ohledem na skutečnost, že žalovaný vydal své druhé rozhodnutí dne 11. 9. 2023 a oznámení o vyhlášení výběrového řízení pochází z 17. 1. 2025, nemohl tyto okolnosti krajský soud zohlednit a nemůže to učinit ani Nejvyšší správní soud.

V. Závěr a náhrada nákladů řízení

[16] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

pokračování

[17] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v posuzované věci procesní úspěch (jeho kasační stížnost byla zamítnuta), proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalobkyni, která byla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, žádné náklady řízení nevznikly, a proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 25. února 2026

Jitka Zavřelová
předsedkyně senátu